

Γενικό Λύκειο Αγιάσου

Το χθες και το σήμερα

Προσφυγιά : ένα ζήτημα που απασχολεί την
ανθρωπότητα για αιώνες...

Γίνε εσύ η αλλαγή που θες να
δεις στον κόσμο...

(Mahatma Gandhi 1869-1948)

Σχετικά με την αφίσα...

✧ Η παραπάνω αφίσα δημιουργήθηκε για να συσχετίσει το χθες με το σήμερα . Το προσφυγικό ζήτημα είναι ένα φαινόμενο που απασχολεί πάρα πολλές γενιές . Από την αρχαιότητα, έως και σήμερα με την προσέλευση των προσφύγων στην Ελλάδα, συναντάμε ξανά αυτό το φαινόμενο. Ουσιαστικά οι άνθρωποι αυτοί, εξαιτίας του πολέμου, που γίνεται για συμφέροντα άλλων , αναγκάζονται να αφήσουν τον τόπο που έζησαν και μεγάλωσαν, και να βρουν μια νέα χώρα να τους υποδεχτεί , ώστε να ξεκινήσουν τη ζωή τους από την αρχή. Ο λόγος που επιλέξαμε τα λόγια αυτά του Γκάντι είναι διότι, όλοι είμαστε “θεατές” σ ’ αυτή τη νέα πραγματικότητα, αλλά λίγοι την συμμερίζονται και γίνονται αρωγοί.

Οι πρόσφυγες του 2015-2016

Τα δύο τελευταία περίπου χρόνια παρατηρούμε τη συνεχή αύξηση προσφύγων από τη Συρία , και όχι μόνο.

Η ιστορία δείχνει ότι οι μετακινήσεις πληθυσμών δεν είναι σύγχρονο γεγονός αλλά διαχρονικό. Συγκεκριμένα, η ταχύτητα, ο ρυθμός και ο χρόνος των μετακινήσεων προσφύγων-μεταναστών οφείλονται σε διάφορους παράγοντες, όπως είναι οι άθλιες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες, οι πόλεμοι, οι εισβολές, οι δικτατορίες, η έλλειψη της ασφάλειας και της ειρήνης, η επιστημονική και ακαδημαϊκή μετανάστευση κλπ.

Εξαιτίας της διεθνούς πολιτικής, το προσφυγικό έχει μετατραπεί σε ένα από τα μεγαλύτερα δράματα της ανθρώπινης ιστορίας. Από το 2001 το εύφλεκτο ζήτημα πήρε δραματικές διαστάσεις, καθώς οι δυτικές εισβολές στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ εκτόπισαν εκατομμύρια ανθρώπων και ο συνεχιζόμενος πόλεμος στις δύο χώρες κατευθύνει το ρεύμα των προσφύγων προς την Ευρώπη. Έτσι, κράτη με οικονομική κρίση, όπως η Ελλάδα, βρέθηκαν αντιμέτωπα με χιλιάδες πρόσφυγες, ενώ οι κυβερνήσεις που προκάλεσαν τις ανθρώπινες τραγωδίες δε στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων.

Η ελληνική κοινωνία και ειδικότερα η κοινωνία της Μυτιλήνης, δείχνει εμπράκτως την συμπόνια και τη συμπαράσταση της προς τους πρόσφυγες. Εδώ και δύο έτη ήδη, έχουν οργανωθεί ειδικά διαμορφωμένες δομές φιλοξενίας στο χωριό της Μόριας, στις οποίες παρέχεται δωρεάν σίτιση, στέγαση και νομική βοήθεια στους πρόσφυγες, προσπαθώντας να εξασφαλίσουν το δυνατόν καλύτερες συνθήκες γι' αυτούς στο νησί της Μυτιλήνης, το οποίο αποτελεί τον σωτήριο προορισμό τους.

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν δώσει και αυτές το στίγμα τους, διαδραματίζοντας σπουδαίο ρόλο στην επιβίωση και διαβίωσή των προσφύγων, αναλαμβάνοντας να τους περιθάλλουν, απ' τη στιγμή κιόλας της αποβίβασής τους απ τις βάρκες , με τις οποίες φτάνουν διά θαλάσσης από τα παράλια της Τουρκίας.

Οι άνθρωποι αυτοί, εξαιτίας του πολέμου , αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την χώρα τους, φορτωμένοι σε φουσκωτές βάρκες, προσδοκώντας ένα καλύτερο μέλλον σε μια άγνωστη χώρα. Πολλοί από αυτούς κατάφεραν να φτάσουν ασφαλείς στον προορισμό , την Ελλάδα, κάποιοι άλλοι έφτασαν αλλά δεν άντεξαν κ ' άφησαν αφήνοντας τις ψυχές τους στα κύματα.

Για να καταφέρουν όμως να χτίσουν τη ζωή τους από την αρχή , χρειάστηκε να πουλήσουν τα υπάρχοντά τους ,την κινητή και ακίνητη περιουσία τους . Κι έτσι έφτασαν στην Ελλάδα , όπου η κατάσταση δεν ήταν η αναμενόμενη. Η Ελλάδα η οποία βρίσκεται σε οικονομική κρίση δεν είχε την άνεση και τη δυνατότητα να τους φροντίσει όλους με αποτέλεσμα να δημιουργούνται εντάσεις μεταξύ των γηγενών και προσφύγων.

Ευτυχώς στην προσπάθεια της αυτή η Ελλάδα δεν έμεινε μόνη. Πολλοί εθελοντές από χώρες του εξωτερικού όταν πληροφορήθηκαν για τα γεγονότα έσπευσαν αμέσως να βοηθήσουν είτε με εργασίες , είτε στέλνοντας τρόφιμα και ρουχισμό, είτε στέλνοντας ακόμη και χρηματικά ποσά.

Υπήρξαν στιγμές που οι πρόσφυγες δεν άντεχαν άλλο τις τόσο δύσκολες συνθήκες ζωής , γ'αυτό και επαναστάτησαν ώστε να ανοίξουν ξανά τα σύνορα για να μπορέσουν να φύγουν από την Ελλάδα και στο εξωτερικό να αναζητήσουν νέες ευκαιρίες, να επανασυνδεθούν με τις οικογένειές τους.

Παρά τις αρνητικές αντιδράσεις κάποιων ανθρώπων στη χώρα μας , τα περισσότερα δείγματα είναι χαρακτηριστικά της ανθρωπιάς, της μεγαλοψυχίας και της αλληλεγγύης των Ελλήνων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι τρεις ηλικιωμένες κυρίες στην Σκάλα Συκαμιάς που με στοργή και γλύκα πρόσφεραν την αγκαλιά τους στο νεογέννητο προσφυγόπουλο που μόλις βγήκε απ' τη βάρκα.

Αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι ότι ,όσο περνάει ο καιρός η κατάσταση ισορροπείται . Οι Έλληνες έχουν δεχθεί πλέον την διαμονή των προσφύγων στη χώρα τους και προσπαθούν όσο μπορούν να τους βοηθήσουν, τουλάχιστον οι περισσότεροι.

Μικρασιατική Καταστροφή (Προσφυγικό Ζήτημα)

Το προσφυγικό ζήτημα που πρόεκυψε από την Μικρασιατική Καταστροφή, θεωρείται ως η μεγαλύτερη μετακίνηση πληθυσμών κυρίως ελληνικής καταγωγής

. Οι πρόσφυγες αυτοί πριν εγκαταλείψουν την πατρίδα τους κατοικούσαν στην Μικρά Ασία, τον Πόντο, και άλλα εδάφη της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας . Κατά την περίοδο αυτή , η Ελλάδα αντιμετώπιζε ήδη οικονομικά προβλήματα ,τα οποία οξύνθηκαν με την κατάρρευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Με την συνθήκη της Λωζάνης (11 Ιουλίου 1923)και την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών , ουσιαστικά χάθηκε κάθε ελληνικό στοιχείο από την Ανατολή , αφού περίπου 1.5 εκατομμύριο πρόσφυγες ήρθαν υπό άθλιες συνθήκες στην Ελλάδα .

Το ελληνικό κράτος λοιπόν , είχε το χρέος να στεγάσει και να περιθάλψει τον τεράστιο αυτό αριθμό ανθρώπων. Στην προσπάθεια του αυτή, αναγκάστηκε να απευθυνθεί στην Κοινωνία των Εθνών και να δανειστεί ένα υπέρογκο χρηματικό ποσό.

Η στέγαση των προσφύγων

✧ Η στέγαση των Μικρασιατικών προσφύγων έγινε προσωρινά σε γήπεδα, σε θέατρα, σε αυλές εκκλησιών , σε δημόσια κτήρια , σε παράγκες , σε σκηνές , σε χαμόσπιτα, σε οικισμούς αμιγώς προσφυγικούς. Οι συνθήκες διαβίωσης ήταν άθλιες. Συγκεκριμένα δεν υπήρχαν έργα υποδοχής , δίκτυα ύδρευσης , ηλεκτροφωτισμού και αποχέτευσης. Παράλληλα , μεταδίδονταν εύκολα επιδημικές ασθένειες , που υπήρχαν ήδη στον Ελλαδικό χώρο. Το πρόβλημα της διατροφής αντιμετωπίστηκε μέσω της οργάνωσης συσσιτίων και παροχής τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης.

Πρόσφυγες τα νέα εργατικά χέρια

Οι ντόπιοι θεωρούσαν αυτονόητο ότι εκείνοι έπρεπε να εκμεταλλεύονται τις εκτάσεις της περιοχής τους. Καθώς οι πρόσφυγες δέχονταν να εργάζονται με πενιχρές αμοιβές προτιμούσαν εκείνους για εργατικά χέρια. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την εχθρική στάση των γηγενών απέναντι τους. Από την άλλη πλευρά, κάποιοι αντέδρασαν και θετικά προσφέροντας σημαντική βοήθεια. Παρά την αρνητική αντιμετώπιση τους, οι πρόσφυγες συνέβαλλαν στην οικονομική ανάπτυξη και στην δημιουργία νέων κλάδων παραγωγής, οι οποίοι λειτούργησαν ως προσοδοφόροι τομείς για ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις.

Η επίδραση των προσφύγων στον ελληνικό πολιτισμό

Οι πρόσφυγες προερχόμενοι από τόπους με μακρόχρονη πολιτισμική παράδοση μετέφεραν στην Ελλάδα τον πολιτισμό τους. Η μουσική τους επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τον λαό, παρέχοντας νέους τρόπους έκφρασης. Ο μικρασιατικός πληθυσμός, προστιθέμενος στον ελληνικό, επέτρεψε τη σύζευξη του σμυρνέικου με το ρεμπέτικο. Η μουσική ορχήστρα εμπλουτίστηκε με τον μπαγλαμά, τα σάζια, τους ταμπουράδες, το βιολί, το ούτι, το κανονάκι και το σαντούρι. Έτσι, ενσωματώθηκαν πολλά σμυρνέικα τραγούδια στην ελληνική παράδοση.

Τραγούδια από Μικρά Ασία

- Σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία
- Τζιβαέρι
- Από ξένο τόπο
- Μια σμυρνιά στο παραθύρι
- Τι σε μέλλει εσένανε
- Αφρική

Σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία

✧ Τραγούδι καθιστικό
αστικής νοοτροπίας και
ερωτικού περιεχομένου
με προέλευση από την
επαρχία Λυδίας στα
δυτικά παράλια της
Μικράς Ασίας.

Σ' αγαπώ
σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία
σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία
σ' αγαπώ γιατί είσαι εσύ
Αγαπώ
αγαπώ κι όλο τον κόσμο
αγαπώ κι όλο τον κόσμο
γιατί ζεις κι εσύ μαζί
Το παρα
το παράθυρο κλεισμένο
το παράθυρο κλεισμένο
το παράθυρο κλειστό
Άνοιξε
άνοιξε το ένα φύλλο
Άνοιξε το ένα φύλλο
Την εικόνα σου να δω

Από ξένο τόπο

Στη δική μας γλώσσα η μελωδία τραγουδιέται σε διάφορα σημεία της Ελλάδας ως «**Από ξένο τόπο κι απ' αλαργινό**» και θεωρείται από τα πιο γνωστά τραγούδια των ανατολικών παραλίων. Από τις ιδιαίτερες μελωδίες που γύρισαν τον κόσμο με όχημα **την μεγάλη δύναμη της μουσικής παγκοσμιότητας**, δίνοντας, ταυτόχρονα το έντονο γεωγραφικό τους στίγμα.

Από την **Κωνσταντινούπολη** στη **Νέα Υόρκη** και από την **Αλεξάνδρεια** στο **Τόκυο**.

Από ξένο τόπο κι απ' αλαργινό ήρθ' ένα κορίτσι, φως μου, δώδεκα χρονώ

Ούτε στην πόρτα βγαίνει ούτε στο στενό ούτε στο παραθύρι φως μου, δυο λόγια να της πω

Έχει μαύρα μάτια και σγουρά μαλλιά και στο μάγουλό του, φως μου, έχει μιαν ελιά

Δε μου τη δανείζεις δεν μου την πουλάς την ελίτσα που 'χεις, φως μου, και με τυραννάς

Δε σου τη δανείζω, δεν σου την πουλώ μόν' να τη χαρίσω θέλω σε κείνον π' αγαπώ

Μια σμυρνιά στο παραθύρι

✧ Ευρύτατα γνωστό σμυρνέικο τραγούδι, Αστικής προέλευσης. Το τραγούδι αυτό εξυμνεί την ωραιότητα των γυναικών της Σμύρνης, οι οποίες φημίζονταν για την ομορφιά και την αισθητική τους.

✧ Στίχοι...

✧ Μια Σμυρνιά στο παραθύρι
Με παράπονο στα χείλη
πότιζε βασιλικό ☒ καλέ ☐
μαύρα είν' τα μάτια π' αγαπώ.

Πότιζε και μαντζουράνα
άσπρη μου παχειά σουλτάνα
πότιζε βασιλικό ☒ καλέ ☐
μαύρα είν' τα μάτια π' αγαπώ .

Στου βοριά το μπαλκονάκι
γεια σ' αγάπη μου Ρηνάκι
στρώσε μου να κοιμηθώ ☒ καλέ ☐
μαύρα είν' τα μάτια π' αγαπώ .

Τι σε μέλει

Συρτός, δημοτικό από τη Σμύρνη. Τραγούδι αστικού ύφους με προέλευση από την Σμύρνη χερσονήσου Ερυθραίας Μικράς Ασίας.

- ❧ Τι σε μέλει εσένανε, από πού
είμαι εγώ
απ' το Καραντάσι φως μου, ή απ'
το Κορδελιό
- ❧ Τι σε μέλει εσένανε κι όλο με
ρωτάς
από ποιο χωριό είμαι εγώ, αφού
δε μ' αγαπάς
- ❧ Απ' τον τόπο που είμαι εγώ,
ξεύρουν ν' αγαπούν
ξεύρουν τον καημό να κρύβουν,
ξεύρουν να γλεντούν
- ❧ Τι σε μέλει εσένανε κι όλο με
ρωτάς
αφού δε με λυπάσαι φως μου και
με τυρρανάς
- ❧ Απ' τη Σμύρνη έρχομαι, να βρω
παρηγοριά
να βρω μες στην Αθήνα μας,
αγάπη κι αγκαλιά

Τζιβαέρι

Είναι τραγούδι παραδοσιακό, καθιστικό, με
θέμα τον ξενитеμό και προέλευση από τη Λέρο
Δωδεκανήσων.

❧ Στίχοι...

*Αχ η ξενιτιά το χαίρεται,
τζιβαέρι μου το μοσχολούλουδό μου.
Σιγανά σιγανά σιγανά και ταπεινά.*

*Αχ εγώ 'μουνά που το 'στείλα,
τζιβαέρι μου με θέλημα δικό μου.
Σιγανά σιγανά σιγανά πατώ στη γη.*

*Αχ π' ανάθεμα σε ξενιτιά,
τζιβαέρι μου εσέ' και το καλό σου.
Σιγανά σιγανά σιγανά και ταπεινά.*

❧ *Αχ που πήρες το παιδάκι μου,
τζιβαέρι μου αχ και το 'κανες δικό σου.
Σιγανά σιγανά σιγανά πατώ στη γη.*

❧ *Αχ εσύ 'σουνά που το 'κλεψες,
τζιβαέρι μου αχ με θέλημα δικό σου.
Σιγανά σιγανά σιγανά και ταπεινά,
σιγανά σιγανάσιγανά πατώ στη γη.*

Τέλος κλείνουμε με μία επίσης
συμυρνιακά καντάδα την << Αφρική >> ...

Ευχαριστούμε για την
προσοχή σας....

ΤΖΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΖΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΟΥΤΑΛΕΛΛΗ ΣΟΦΙΑ